

Cọp về làng

huỳnh thạch thảo

Năm ấy mưa nhiều. Đã qua hai ba tháng Mười từ lâu nhưng trời vẫn mưa. Phía đồng bung nước ngập trắng và cánh rừng lá sẫm chớp vẫn ì ầm. Các cụ già bảo thời tiết lạ. Cánh thanh niên nói khéo mất ăn Tết. Mọi sinh hoạt hầu như ngừng hẳn vì nước ở mỗi mái tranh nhỏ giọt đều đều cho sân vườn, ngõ lối lẹp nhẹp những nước. Đêm cuối đợt mưa, chớp vạch nhì nhằng rồi nước như trút, tiếng động rền rền từ phía núi vòng vọng xuống tận làng, âm thanh kéo dài đến gà gáy canh ba mới im hẳn. Hôm sau, trời sáng - ánh nắng ban mai chiếu bùng cảnh vật - Phía rừng xa xa khí đá bốc lên cao vội và nơi mỏm đồi ông Cọp thường ngày vẫn thấy xanh rì tán lá nay vạt đi một nửa lộ cả mảng đất đỏ loét. Già Lê nhìn, chặc lưỡi: "Hèn gì đêm hôm trong tiếng sấm động nghe cả tiếng ầm ầm của đất sụp...". Đám trẻ cười ồ: "Thôi lão, lính canh đồn bắn cối thì có!". Già Lê giận lấy, phúi đít, khắp khiêng đôi chân bị cây đề xách rựa đi phát rào tre do mấy ngày mưa làm nghiêng đổ khắp vườn.

Từ đầu xóm, bọn trẻ đã gọi nhau và tủa đi về các gò bãi, vượt qua những trảng, len lỏi ở các chân suối trên tay cặp kè thúng mủng. Mùa này, sau mưa, không ít măng le đâm tủa, nấm mọc cả bãi, trái cây mọc hoang đã rộ. Chúng kéo nhau biến sạch khi người lớn cũng hò nhau ra đồng kiếm cá, tìm bắt le le bù lại mấy ngày bó gối ăn toàn muối vùng, mắm chung khô rốc để nhìn mưa.

Con Tý sau khi nhặt đầy mủng nấm và lặc lè cả xâu măng lột vỏ trắng bong xếp ngay ngắn trong hốc cây. Nó sang gò kêu nhỏ con Lẹ tách bọn bạn đang mê mài đào củ giò sang vườn hoang hái ổi. Nó len lỏi dưới từng gốc và ngóng mắt từng tán cây. Ổi sẽ chín nhiều, đỏ hồng thơm lựng. Lúc con Lẹ đi sau nhai tộp tộp và hai túi căng phồng thì con Tý đã đến giữa vườn. Chòm ổi nhiều gốc, cành lá rủ sát mặt đất mang đầy trái chín lấp ló lúc gió thổi nhẹ, bóng nhảy khi nắng vàng chiếu xuống - Con Tý nuốt nước bọt bước nhanh đến định vặt trái thì nghe nho nhỏ xen trong tiếng gió thoảng: "Grừ..." Nó hơi giật mình, sờ sờ nhưng vẫn đưa tay hái, lần này tiếng "Grừ... grừ..." to hơn để nó ngóng mắt nhìn vào. Ngay gốc ổi to xuất hiện đôi cọp, con nằm, con đứng đang giương mắt nhìn nó chằm chằm bộ lông vằn vện dính đầy cát và lớn hơn cả con bê ở nhà - Con đứng đã đổi thế, xù cả lông hất ngược về trước, hàm răng đầy bọt nhe ra - con Tý dờ người, tay giang về phía trước, lông ngóng lùi dần lùi dần vấp phải con Lẹ ngã nhào. Nó chồm dậy chạy, con Lẹ hốt hoảng chạy theo, càng nghe phía sau tiếng chân thỉnh thoảng cùng cành lá xô dạt nó càng chạy. Đến gò, không còn sức nữa con Tý ngã nhào nơi ụ mối, mặt tái xanh dài dại - con Lẹ tới sát bên, thì thào: "Ma hả?". Nó lắc, thở dồn. Há miệng thở, lão đảo đứng lên thở. Về tới rìa làng, nó lau nước mắt nói cho con Lẹ biết: "Cọp ở vườn hoang...". Tin đôi cọp bị động rừng, nhất là việc sụp lở mỏm đồi khiến nó dạt về làng, chui vào vườn ổi rậm rạp để ẩn nấu vang ra khắp xóm - Tất cả bọn trẻ đã được người lớn giữ rịt trong nhà. Tý và Lẹ đã quỳ nơi đền thờ làng để dâng hương và cha mẹ chúng đang vái lấy vái để từ gốc đa già đến cả ông thiện ông ác bằng vôi đứng chễm chệ trước cổng đình.

Gã đồn trưởng đóng quân trên gò cao đầu xóm, nơi chiếc lô cốt mọc sừng

sững cùng dây thép gai giăng kiểu mắt cáo ken dày, lủng lảng những lon sũa bò, hộp thiếc để tạo âm thanh khi có người đột nhập, nghe tin cộp về liền xua cả tiểu đội vây bắt. Dân xóm ulla theo đến vườn ổi hoang nơi mà từ lâu họ không để mắt tới chỉ trừ bọn nhỏ vào đùa nghịch mỗi mùa trái chín. Họ đứng im lặng một góc cố ý chừa hẳn cả khoảng trống hướng về cửa rừng là nơi đôi cộp có thể chạy thoát không vướng vào người nào. Buổi trưa, vườn ổi vắng lặng chỉ chút gió hây hây thổi nhẹ tán lá chao động rồi lại im. Họ căng mắt nhìn lúc gã đồn trưởng rút súng ngắn vẫy nhẹ cho tiểu đội lính sử dụng ga-răng lên đạn tỏa ra các phía rồi gã bước thụt lùi đến gốc trâm bầu già cỗi sét đánh quá nửa để chờ đợi. Sáu tên lính cúi thấp người tiến lom khom khép chặt vòng vây hướng vào chòm ổi sè - còn khoảng cách khá xa, tên lính bên trái gã đồn trưởng đạp trên cành khô phát tiếng kêu gãy vụn khiến cho cả tốp nằm rạp giương đầu nòng vào điểm bắn. Vẫn im lặng ở tán cây rậm rạp không hề xao động, không khí như cô đặc đầy ngọt ngào để chuẩn bị cho sự bùng nổ dù trên bầu trời cao xanh, mây trắng vẫn trôi bồng bềnh và cánh đại bàng đất vẫn soài rộng đảo vòng nhìn ngó.

Nghe tiếng thúc nhỏ của trưởng đồn, toán lính khom người hành tiến một đoạn rồi quỳ xuống chờ đợi. Vừa lúc "pằng... pằng" khẩu côn 45 vẫy liên vào bụi, tiếng "Um..." vang theo riết róng và ào ào tán cây rung động, bóng vàng vắn vện như tia chớp soạt ra nhằm hướng cửa rừng nơi tên lính án ngữ bỏ xuống. Tiếng ga-răng điểm nhịp chát chúa vượt đuôi con vật và nó đã chồm sát nhe răng bung vuốt đánh bật khẩu súng, chân đề hẳn lên tên lính ngã sấp. Nó co mình, các cơ căng cứng, nghiêng mắt ngoái nhìn phía sau rồi hộc lên lao trở lại bụi rậm. Tiểu đội lính sững sờ cùng gã đồn trưởng đứng chôn chân chết đững buông lỏng khẩu súng - Qua phút bàng hoàng, tiểu đội kéo vội gã lính bị nạn ra ngoài với vết thương rách toạc bả vai, báng súng gãy nát cùng tiếng ú ớ thoáng thốt - Già Lê nói nhỏ mọi người phía xa: "Vậy là cả đôi vợ chồng, ông đâu bỏ vợ. Tội nghiệp...". Gã đồn trưởng nhăn mặt, ước mơ có tấm da hổ dâng cho Quận trưởng vào dịp Tết thì không gì sánh bằng, sẽ được cất nhắc, được chuyển về thành phố tránh xa các vùng bùn lầy nước đọng tận hẻm núi buồn thảm đã vượt mất và còn khó khăn khi đám lính tỏ ra hoảng hốt, lo sợ đến lấy bầy kia.

Chiều dần trôi, dân xóm Lá vẫn im lặng ngồi xem thầm mong mau tối để đôi cộp dễ hòa vào màn đêm về rừng thì tiểu đội thứ hai xuất hiện, được bố trí kiểu chân rết để hỗ trợ hỏa lực mà không cần áp sát. Hai khẩu trung liên có chân đặt hai góc bắn chéo cánh sẽ phối hợp cùng hai tiểu đội vãi đạn về một điểm. Không khí lại yên tĩnh đến căng thẳng, mặt trời gần chấm đỉnh núi phía xa và mọi người đang căng mắt nhìn vào bụi ổi. Gã đồn trưởng lấy khăn lau mồ hôi trán, bình tĩnh bật chốt lựu đạn rồi vung tay tạo đà. Quả đạn sắt bay theo hình cánh cung rơi thẳng xuống bụi rậm. Tiếng nổ nhoáng nhoàng, âm âm bùng nổ sau hai bóng đen phóng ra thì "pằng, pằng... canh canh canh" - Hai khẩu trung liên nổ dồn, quất rất xoáy tung đất cỏ lơ lửng trên cao. Con vật thú nhất rơi xuống, bật dậy ngay lúc lão đạo đã gầm thét: "um... um... um" vang vọng và như tia chớp nó lao vụt đi lúc con thú hai bị hất ngược trở lại và khẩu súng trung liên điểm nhịp để nó gục ngã. Tất cả im lìm, nín thở chờ đợi con vật vấy máu vùng lên; nhưng không, với thân trước cúi gập trong tư thế quỳ lổ chỗ đạn và chân sau gãy nát, nó đã chết. Và mọi người thêm một phen hoảng hốt kể cả đám lính đang ngồi thở phì phào phải bung mình nằm rạp khi thấy chiếc đầu ngọ nguậy cùng đôi chân trước gãy gập từ từ xòe rộng, bên trong chú cộp con lông còn ướt đang ngo ngoe bò ra ngóng mắt nhìn xung quanh. Mọi

người ô lên. Gã đồn trưởng quên cả sợ lao đến chụp vội khi nó còn nép sát bụng mẹ. Già Lê lại thì thào: "Rừng động, cộp về làng, kiếm chỗ đẻ, đâu ngờ...". Con cộp mẹ lông vàng, bụng trắng điểm xuyên sọc đen bảo vệ con mình khỏi trứng đạn đang được bọn lính khiêng lắc lư trên cang tre tự tạo, máu nó vẫn nhỏ giọt từ miệng và cả trên những vết bắn. Đi trước là gã đồn trưởng ôm trọn đứa con của nó đầy vẻ tự mãn. Dân làng nhìn vườn hoang xơ xác, đầy lá cùng những dấu chân. Họ cúi đầu lẳng lặng ra về khi hoàng hôn tím sẫm hợp cùng ráng chiều đỏ bầm mầu máu phía núi xa đang buông xuống dần dần trong sự cô tịch.

Làng quê yên giấc nồng bởi cả ngày bị xáo trộn trong âu lo lẫn mệt mỏi.

Không tiếng chó sủa trăng. Trăng sáng mờ mờ trôi trong màn sương lành lạnh cùng bóng tre im lìm bất động bên những mái tranh về khuya - Rồi chợt... Tiếng súng nổ từ phía cùng tiếng lựu đạn vụt lên rồi im bật - Mọi người ngồi dậy ngơ ngác, các cửa hé ra để nhỏ to thì thào. Làm gì có du kích về và có về sao chẳng ai biết, làng này có đến nửa xóm lên xanh để mỗi trận công đồn đều ghé tạt qua thăm hỏi - Lại có tiếng la văng vẳng của bọn lính xen trong tiếng cộp gầm ồm ồm um um vòng vọng. Vậy là cộp đục đã quay lại đồn. Và trong im lặng để 1 giờ, 2 giờ trôi qua số đàn ông liền thấp đuốc ào ào đi về lô cốt đầu gò bởi không hề có một quả pháo sáng bắn lên soi tỏ.

Phía sau lô cốt khuất nơi bụi chà rang xen cùng duối dẻ cả đồng nước bọt bên các dấu chân to hơn miệng bát và hàng thép gai bị đổ ngã dưới ánh đuốc bập bùng. Dân xóm gọi, không tiếng trả lời khi bên trong vẫn im lìm tối bùng. Họ lại đi vòng cổng trước đang mở toang để chờ đợi thì từ những bờ ruộng cạnh đấy nhiều bóng người thất thểu bước đến - Đi đầu gã đồn trưởng quần áo xốc xếch dính đầy sinh lầy mắt dài dài ôm trán phía sau đám lính run rẩy trong mỗi bước chân. Mọi người sững người khi đồ đạc trong đồn vung vãi, những vũ khí từng làm kinh hoàng ngã chống kênh gậy gục. Tăm da con cộp mẹ vẫn đầm máu bị xé nát tại tả và sợi dây dù buộc cộp con bị giăng đứt dong đưa theo gió - Gã lính ngồi bệch bên ngoài buột miệng: "Thằng Thành vậy mà may, nó chở thịt xương về dưới phố, thoát - khi bọn này vừa nghỉ tay hút chưa hết điếu thuốc, nó đã xông vào quờ chân qua lỗ châu mai tát hệt ông đồn trưởng làm ổng bở nhào, tội tôi vợ súng nện loạn xạ rồi phóng ra ruộng, bỏ tất. Sau lưng, ông đồn trưởng tung lựu đạn nổ rền để cấm đầu lao theo. Dễ sợ, thà đi hành quân...". Chiếc điện thoại cơ động F.M công cần đang phát tín hiệu - Gã lính thông tin cầm lấy - Một chốc thì mặt tái đại quay lại nói với mọi người: "Thằng Thành bị cộp vồ chết ở chân cầu ngã ba làng...". Mờ sáng, lúc cả xóm vẫn ra sân ngồi bàn tán thì già Lê mò về. Lão xách hom cá rỗng không cùng bao lưới rối tung vo tròn. Lão thì thào: "Hôm rày mưa, cá núi về nhiều. Tôi ra đầm định kiếm chút ít. Thả lưới xong vẫn thuốc tính hút cho ấm bụng, nào ngờ bỏ quên bọc quẹt ở nhà nên ngó quanh thì... trời ơi! Dưới ánh trăng mờ mặt đầm tĩnh lặng tự nhiên cuộn sóng - Cái gì đen đen cú nhấp nhô nhấp nhô vào bờ - Rồi... ổng lên trên mặt cát rù lông. Tôi chết điếng, ngồi cứng khi ổng quay lưng đi về bót gác - Lúc xuống cuộn lưới lại nghe hơi gió và bóng ổng vút qua loang loáng... Té ra ổng đi đâu xong quay lại rồi ầm ầm trong tiếng gầm dữ dội - Tôi chúi vào đám sậy sợ đến tè ra quần...". Có tiếng cười khiến lão nuốt nước bọt với tay đến bọc thuốc rê đang bỏ giữa đám người rồi về lấy một điếu, mắt liếc những khuôn mặt đang há ra chăm chăm nhìn lão, ra chiều bí ẩn, lão kể: "... Tôi he hé mắt nhìn thấy ổng lừng lững xuống bãi trên miệng ngậm vật gì to tròn - Phốc một cái ổng lao xuống đầm bơi ào ào sang

phía núi lá như mèo mẹ tha con - Rồi phía đồn đuốc sáng rực, tôi ngu gì lên bờ để ông quay lại thì khốn" - Phà hơi thuốc già Lê chỉ ra ngô lúc sương mờ chưa tan hết: "Kìa, ổng kìa!" rồi cúi xuống ôm mớ lưới cùng hom cá. Khi đứng lên quay lại, mảnh sân rộng tịch không bóng người để lão tặc lưới: "Sợ cả lũ mà chê thằng già này nhất..."

Câu chuyện của xóm Lá đã qua lâu lắm cách đây đến ba con giáp - Già Lê đã mất, con Tý, con Lẹ tóc đã điểm bạc. Làng thay đổi nhiều không còn đồn bót lính canh và phải nói thêm, gã lính bị cộp vào nơi vườn ổi đã thành dân ngụ cư của xóm khi vài năm sau cấp trên cho hấn giải ngũ vì những cơn điên đột phát - Gã về xóm Lá xưa mảnh đất bên cạnh vườn hoang để đêm đêm nhang khói chập chờn. Bọn con nít của xóm khi thấy lão già có vết sẹo nhăm nhở chạy dài từ bãi vai xuống tận thất lung đều tái mặt khóc thét. Và để người lớn dọa nạt: "Nín đi, ông cộp tới...". Bây giờ ông cộp vùng này đâu còn, có chăng là câu chuyện xa xưa và muốn xem ông cộp phải vào sở thú ở tận Sài Gòn.
